

Suom. käännös 4.

Näytelmäkirjasto N:o 1

"PAIMENTYTÖT"

1-NÄYTÖKSINEN JÄÄKÄRIAIHEINEN
NÄYTELMÄ

KIRJOITTANUT
ARVI JÄRVENTAUS

Kustannusosakeyhtiö Kirja • Helsinki

"PAIMENTYTÖT"

1-NÄYTÖKSINEN JÄÄKÄRIAIHEINEN
NÄYTELMÄ

KIRJOITTANUT
ARVI JÄRVENTAUS

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KIRJA
HELSINKI

*Tekijä pidättää itselleen kaikki oikeudet. Kirjeenvaihto:
Näytelmäkirjailijain Liitto Helsinki.*

*Yhdysvalloissa ja Canadassa on esittämislupa hankittava
Lauri Lembergiltä, Duluth, Minn.*

*Copyrighted in U. S. of A. 1924.
by The Dramatists League of Finland.*

HENKILÖT:

ALLI KALLIO, kruununvoudin tytär	} Ylioppilasnei- tejä.
INGA RINTALA, nimismiehen tytär	
ELLI KUUSELA, papintytär	
OSMO RINTALA, Ingan veli	} Ylioppilaita, jääkäreitä.
ARVO KALLIO, Allin veli	
KUSTAA KUUSELA, Ellin veli	
POLIISI	

Viisi ryssän sotilasta.

Tapahtumapaikka Etelä-Pohjanmaalla. Aika 1917.

Metsäniitty, jolla vanha, ränsistynyt heinälato, takana synkkä korpi. Ladon edustalla jonkun matkan päässä pieni nuotiovalkea, jolla kahvipannu parasta aikaa kiehumassa pistettynä pitkän seipään kärkeen. Oikealta kuuluu silloin tällöin lehmänkellon kalkahdus.

Elli, Alli ja Inga puettuina tavallisiin maalaispukuihin aterioivat eväsrepuistaan. Aamupäivä.

ELLI

Tämä paimennusajatus oli sentään mukava keksintö. Kuka sen meistä keksikään?

ALLI

Inga se oli.

ELLI

(*Suu täynnä voileipää.*) Niin – Ingahan se oli.

INGA

Minä sen keksin. Huomasin, ettei ollut missään oikeaa rauhaa työmme tekoon ja keskusteluun sydäntä polttavista asioista. Siksi keksin tämän tuuman: ruvetaan paimeniksi.

ELLI

Se oli oiva keksintö. Täällä voimme rauhassa työskennellä ja keskustella. Ei ole kuuntelemassa, ei katselemassa muut kuin metsän puut ja ne eivät kieli.

ALLI

Minun äitini löi ensin aivan mahdottomaksi, että minä rupeaisin paimeneksi. Hän sanoi, ettei se ylioppilasneitoselle sovi. Mutta isä sanoi, että: Kyllä, antaa tytön mennä vain.

INGA

Meillä oli taas äiti myötä ja isä vastaan. Hän sanoi: »Miltä se nyt näyttäisi, jos nimismiehen tytär rupeaisi metsiä ravaamaan kuin karjapiika?» Mutta äiti sanoi: »Tytty tarvitsee liikettä ja raitista ilmaa. Antaa mennä vain!» — Ja niin minä sain tahtoni läpi. (*Kahvipannu kuohuu. Tempaa sen pois tulelta.*) — Muuten olisin miettinyt toisen tuuman, jollei tämä olisi onnistunut.

ELLI

Äiti keksi kerran käsityömme, kun vinttikamarissa sitä neuloin. Hän ihmetteli lausetta: »Verellä Saksan jääkärein maa vapaaks ostetaan.» En ehtinyt sitä piiloittaa ja hän katseli minua tutkivasti kauvan ja pitkään. Ei puhunut kuitenkaan mitään, vaan hiljaa nyökäten päättään hiipi huoneesta pois. Silloin huomasin, ettei kotipappila ollut sopiva työskentelypaikka. Isä olisi saattanut yllättää minut yhtä hyvin ja silloin olisi ollut leikki kaukana.

ALLI

Sinun isäsi on kauhea jääkäreitten vihollinen. Ajatelkaas — tässä muutamana päivänä hänen pistäytyessään meillä hän joutui väittelyyn äidin kanssa. Silloin hän sanoi, että jääkärit ovat isänmaan pettureita.

INGA

Ja kuitenkin on pappilan Kustaa siellä samoin kuin meidän Osmokin.

ELLI

Ja kruununvoudin Arvo.

ALLI

Minä olin vastaan Kustaan lähtöä, mutta en voinut mitään. (*Toiset vaihtavat merkitseviä katseita.*)

INGA

(*Kaataa kahvia kuppeihin.*) Mutta Arvon lähtöä et pannut niin sydämellesi?

ALLI

(*Kaivellen eväsreppuaan.*) Kyllähän te, tytöt, arvaatte
... sinä, Elli, varsinkin. Kustaa ja minä...

ELLI

(*Haaveellisesti.*) '... olemme kauvan rakastaneet
toisiamme'.

ALLI

Niin — mitäpä siitä peitteleisin enää: me olemme sala-
kihloissa. Sormusta vain en ehtinyt saada enkä antaa.

ELLI

(*Ottaa vastaan kahvikupin Ingalta.*) Kyllä minä, Alli
rakas, olen sen aikoja tiennyt ja arvannut.

INGA

Minusta taas oli alussa sangen ikävä, kun Arvo lähti.
(*Hiljaisemmin.*) Vaikka ei Arvo siitä mitään tiedä.

ALLI

(*Ilostuen.*) Oliko? Voi, Inga! (*Hetken mietittyään.*)
Kyllä minä, Inga, olen sen salaisuuden perille päässyt. Ar-
vaapa, mitä laulua Arvo hyräili lähtöiltä, kun olin pak-
kaamassa hänen tavaroitaan?

INGA

Mistäpä sen arvaisin.

ALLI

(*Hyräilee.*)

Ois helppo matkustaa maailmalla,
ois helppo saavuttaa määränpää.
Mut lempi toivoton kulkijalla,
kun kallis kaivattu kylmäks jää.

INGA

(*On peittänyt kasvonsa.*) Voi, Alli...

ALLI

Niin hän hyräili ja katseensa oli kaipausta täynnä. Ja sitten hän uskoi minulle tuon kaivatun nimen. Sanonko, kuka se oli?

INGA

(Ottaa kädet pois kasvoiltaan.) Sano! *(Peittää jälleen kasvonsa.)* Oi, älä sano!

ALLI

Saatan minä olla sanomattakin.

INGA

(Paljastaen kasvonsa.) Sano kuitenkin!

ALLI

(Kiusotellen.) Se oli... se oli...

INGA

Älä sano!

ALLI

(Kuten äsken.) Se oli... Inga Rintala.

INGA

(Silmät loistaen.) Sanoiko hän niin?

ALLI

Sanoi.

INGA

Luuletko, että hän todella pitää minusta?

ALLI

Siitä olen yhtä varma kuin siitäkin, että tämä kahvi on liian laihaa. — Minä panen lisää höystöjä pannuun. *(Asettaa pannun uudelleen tulelle ja lisää höystöjä.)*

ELLI

Te onnelliset! Teillä on omanne. Minä en omastani tiedä vielä mitään.

INGA

Meidän Osmolla ei tietävästi ole vielä ketään. Ehkäpä ottaisit hänet?

ELLI

(*Tehden kärsimättömän liikkeen.*) Osmo ei ole voinut minua koskaan sietää. Sitäpaitsi hän lukee papiksi enkä minä pidä sellaisista. Minulle pitäisi olla lääkäri.

ALLI

Tai jääkäri.

ELLI

Niin — miksei, kun vain löytyisi sellainen, joka minusta huolisi.

INGA

Entäpä jos Osmo hyvinkin huolii. Minä luulen panneeni hiukan merkille...

ELLI

(*Tehden torjuvan liikkeen.*) Ei — hänelle pitää olla sellainen sileäksi kammattu, hurskaannäköinen nunna. Minä taas olen niitä maailman iloisia tyttöjä. — (*Hyräilee.*)

Juo mettä perhonen silkkisiipi,
kun latvaan kukkasen lennähtää.

Juo mettä poika, mi luokse hiipii,
mut kainot kauniisti ilman jää.

(*Nauraa iloisesti.*) Siinä kuulitte, tytöt!

ALLI

(*On käynyt kohentamaan tulta.*) Kuulimme, kuulimme! Se on Elliä se!

ELLI

(*Vakavissaan.*) Ei kai tytön sovi käydä tarjoamaan itseään.

INGA

Ei, ei, siinä olet aivan oikeassa. Mutta — kyllä se Osmokin vielä »luokse hiipii», kunhan aika koittaa.

ELLI

Saattaa — mutta vielä hän ei ainakaan ole minkäänlaisia merkkejä näyttänyt.

ALLI

Eipä kuulu Ellin vastenmielisyyks pappiskokelaita kohtaan kovin vakavaa laatua olevankaan.

ELLI

Kyllä se sentään on. Papit eivät osaa kurkistella. (*Ladon ovesta pistää äkkiä esiin pörröinen pää.*) Ne kulkevat suoraan kuin ahvenet. (*Lyö käsiään yhteen.*) Mutta käsityömme — seinäverho Missen rintaman upseerikämpään nimeltä »Kotiniemi.» Sen olemme vallan unohtaneet!

INGA

Odotahan, kun on kahvit juotu, sitten alamme. Niin — »Kotiniemi», siinä kämpässähän se Osmokin asuu. Tiedätkö, Elli, että Osmo on joukkueenjohtaja?

ELLI

Kyllä tiedän. (*Ladon ovesta kurkistaa toinen pörröinen pää.*)

ALLI

Ja Arvo ja Kustaa ovat ryhmäpäälliköitä.

INGA

Niin ovat. Viimeksi kun lähetin kirjeen Osmolle, ilmoitin käsityöstämme ja kerroin, että kaikkein punaisimmat pisteet siihen on pistänyt Elli. (*Ladon ovesta kurkistaa kolmas pörröinen pää.*)

ELLI

(*Punastuen.*) Kirjoititko? Sinä velikulta! Mitä se Osmo ajattelee?

ALLI

Hyvillänsä on.

ELLI

(*Kuin itseksensä.*) Kunpa olisi. ...

ALLI

Kas vain! Siinä kuulumme! 'Kunpa olisi!' Aivan varmasti on. Sinusta tulee komea pastorska. (*Rupeaa laittelemaan kuppeja uudelleen kuntoon.*)

INGA

Tai majurska.

ELLI

(*Heittäen toisia ahvenenruodolla.*) Olkaa nyt siinä! (*Iloista naurua.*)

INGA

Helsinkiläiset naiset ovat lähettäneet pojillemme yhtä ja toista Missen rintamalle. Eräskin neiti — kuulin nimenkin, mutta en nyt muista — oli lähettänyt samovaarin.

ELLI

Se oli varmasti vanhapiika.

ALLI

Varmasti.

INGA

Ei se tainnut niin vanha olla, vaan rikas kylläkin.

ELLI

(*Halveksivasti.*) Samovaarin! Niinkuin ei nyt olisi muuta ollut. Kyllä meidän pojat niitä ryssiltä ottavat yllinkyllin ilman että niitä tarvitsee ruveta Suomesta lähettelemään.

ALLI

Niin minäkin ajattelen. (*Kaataa kahvia kuppeihin.*) Kas nyt, tytöt, juodaan pian, jotta pääsemme työhön.

INGA

(*Hörppien kahvia; oikealle viitaten.*) Katsopas, Elli, kun meidän Heluna ja teidän Punakorva ovat ruvenneet tappelemaan.

ELLI

(*Kahvia juoden; katsoen osoitettuun suuntaan.*) Niinpä kyvät. Nehän ottelevat kuin Saksa ja Venäjä.

INGA

Ja Saksa voittaa!

ALLI

(*Suu täynnä voileipää.*) Kumpi niistä on Saksa?

INGA

No, Heluna tietysti! (*Innostuen.*) Katsokaa... kat-sokaapa nyt! Hei, eläköön! Saksa voitti! Eläköön!

OSMO

(*Pistäen päänsä ladon ovesta.*) Eläköön!

TYTÖT

(*Kiljaisevat kauhusta ja pudottavat kahvikuppinsa.*)

ELLI

(*Ensimmäisenä tointuen.*) Mikä se oli?

INGA

(*Katsellen ympärilleen.*) Joku huusi.

ALLI

Jos se oli vain kaiku?

ELLI

Ei — se kuulosti aivan ihmisääneltä.

ALLI

Ihmisenpä tietysti... eipäs muuten.

ELLI

Ei — se kuulosti miehen ääneltä. (*Katselevat säikähtyneinä ympärilleen.*)

INGA

Miehen ääneltä se minustakin kuulosti. Hyi, minua värisyttää vieläkin! Täällä kummittelee. Tämähän on Noitaniitty.

ALLI

Niin on, mutta kummituksiin minä en usko. (*Katselee oikealle.*) Nyt meidän Mansikki lähtee lahnaamaan metsään. (*Nousee ja rupeaa huhuilemaan.*) Tprui, Mansikki, tprui, Mansikki, tule pois, tule poois!

ARVO

(*Kurkistaa ladon ovelta.*) Tule pooois!

TYTÖT

(*Yhteen ääneen.*) Kuulitteko taas?

ELLI

Minä kuulin aivan selvästi. Miehen ääni!

INGA

Ja minä!

ALLI

Kuulin minäkin nyt. Ei, me siirrymme tästä paikasta pois. Mene, Inga, noutamaan käsityö ladosta, niin panemme kamsut kokoon ja lähdemme. (*Katselee ympärilleen.*) Tämä paikkahan on noiduttu.

INGA

(*Menee ladon luo, yrittää sisään, mutta kauhusta kirkaisten vetäytyy äkkiä pois.*)

ELLI

No, mikä tuli? Käärmekö pisti?

INGA

(*Juosten toisten luo; kalpeana.*) Tytöt, tytöt! Ladossa ... ladossa ...!

KUSTAA

(*Pistäen päänsä ulos ladon ovesta.*) Terve, armas Noitaniitty! (*Kömpii ulos, toiset perässä.*) Tytöt juoksevat eri tahoille peljästyksestä suunniltaan.)

OSMO

Älkää peljätkö, tytöt! Oman kylän väkeä.

ELLI

(*On pysähtynyt näyttämön laitaan äärimmäisen vasemmalle.*) Aivan Rintalan Osmon ääni.

OSMO

Elli, tulehan tervehtimään vanhoja tuttuja.

ARVO

(*Osoittaen pensaikkoa oikealla.*) Ja Inga kykkii tuolla kuin jänis pensaikossa. (*Rupeaa laulamaan pannen kädet torveksi suun eteen.*)

Oi tullos ikkunaan,
oi tullos, tyttö, oi!
Nyt jahtitorvi soi
ja metsä raikuu vaan:
Ratta-raa, ratta-raa!
Sua, tyttö, rakastaa
tää uljas metsämies.

INGA

(*Kurkistaen pensaikosta.*) Kuulostaa aivan Arvo Kallion ääneltä. Tuotahan Arvo aina ennen lauloi kulkiesaan meidän ohitse vesilintujahtiin.

ARVO

Tule rohkeasti vain, Inga. Minä se vain olen.

INGA

(*Astuu arkaillen kohti.*) Onko se mahdollista? Sinä, Arvo ... Minä en jaksa käsittää. Kuinka ihmeessä? (*Huutaa.*) Tytöt, tulkaa tänne! (*Elli lähestyy. Kustaa, joka on juossut Allin perään, tulee käsikoukussa tämän kanssa.*)

KUSTAA

Ma löysin metsänneidon!

(Yleinen riemu; kättelevät toisiaan ja asettuvat sitten nuotion ääreen.)

ELLI

Kuinka ihmeessä te ilmestyitte tähän? Minä säikähdin niin, että olin kuolla siihen paikkaan.

KUSTAA

(Pidellen Allin kättä omassaan.) Maailma on ihmeitten maailma! Tulepa kolme jääkäripoikaa illalla väsyneenä tutulle niitylle ja kömpii latoon nukkumaan. Herräpä kolme jääkäripoikaa aamulla unenpöpperöisinä ihmisääniin, luulevat jo ryssän jäljille osuneen, kun huomavatkin ilokseen omat rakkaat sisarensa ja yhden miekkosen morsiamen. Sepäs sattui! *(Vetää Allin luokseen.)*

ALLI

Ja me kun luulimme teidän olevan rintamalla Missen varrella.

OSMO

(Piippuaan ladaten.) Siellä on oltukin ja kahakoitu ryssän kanssa. Mutta nyt ollaan täällä. *(Katselee ympärilleen.)* Mitä te täällä oikeastaan puuhaatte?

INGA

Me ollaan paimenessa. Kun kylässä ei saanut enää rauhaa uteliailta katseilta, niin täytyi keksiä tällainen tuuma.

ARVO

Rauhaa? Kuka teitä sitten on ruvennut hätyyttelemään?

ELLI

Ei kukaan. Se kun meillä vain on muuan työ tekeillä, jota emme soisi asiaankuulumattomien näkevän.

OSMO

Olette tainneet ruveta pommeja valmistamaan?

ALLI

Ei nyt sentään. Meillä on vain muuta tehtävää, mutta salaperäistä sekín.

KUSTAA

(*Katsoen Allia veitikkamaisesti silmiin.*) Olette tainneet ruveta hääkapiota neulomaan?

ALLI

Entäpä jos olisimme . . ?

KUSTAA

Kuka mahtaa olla se onnellinen?

INGA

Älä usko! Meillä on vain eräs käsityö, jonka aiomme teidän kämppäänne lahjak i. — Mutta millä asioilla te oikein liikutte?

ARVO

(*Ladaten piippuaan.*) Me ollaan komennuksella. Lähdimme kuukausi sitten ja nyt teki mieli käydä salaa tervehtimässä omaisia.

ALLI

Vaarallisilla retkillä olette. Täällä voi joutua satimeen.

KUSTAA

(*Vetäen Allia puoleensa.*) Niinpä näkyy joutuvan. Minä olen tätä Alliani muistellut Missen varrella juokshautoissa ja yöllä etuvartiopostissa seisoessani. (*Kuiskaa jotakin Allin korvaan.*) Mitäpä siitä salailemme: Minä olen salakihloissa tämän Allin kanssa, ollut jo kaksi vuotta. Nyt me siis julkaisemme sen tässä keskellä Noitaniittyä. (*Ottaa sormuksen liivin taskusta.*) Tämän ostin Mitausta sinulle, Alli. Pane se sormeesi.

ARVO

(*Katsellen salaa Inga.*) Minä en ole vielä niin pitkälle päässyt, vaikka olenkin toivossa elänyt. Mutta koska nyt kuin taivaan sallimuksesta olemme toisemme tavanneet

ja koska jääkärin tie on vaaroja täynnä, olisin onnellinen tietäessäni, että minullakin olisi ystävä, joka minua muisteleisi. (*Kääntyy Ingan puoleen; leikkisästi.*) Inga, ottaitko vastaan köyhän jääkäripojan sydämen?

(*Inga on peittänyt kasvonsa; suuret kyyneleet vierivät poskia pitkin; nousee ja viittaa Arvoa seuraamaan; menevät syrjään vasemmalle.*)

ALLI

Mutta — tässä istuu vielä yksi, joka on jäänyt aivan osattomaksi. Elli, sinun osallesi jäi papinkokelas.

OSMO

Eihän Elli ole koskaan voinut pappeja sietää.

ALLI

Mutta jääkäreitä kyllä. On erikoisesti juuri halunnut neuloa punaisella meidän yhteistä lahjaamme, jonka olemme aikoneet lähettää teille.

OSMO

(*Siirtyen Ellin luo.*) Onko se totta, Elli?

ELLI

(*Painaen päänsä alas.*) On.

OSMO

Kuulepas, mennäänpäs mekin hiukan tuonne syrjään. (*Ottaa Elliä käsipuolesta ja taluttaa hänet oikealle.*)

KUSTAA

(*Kietoen kätensä Allin kaulaan.*) Tässä taisi tulla kolmet kihlajaiset keskellä kotoista korpea!

ALLI

Ajatteles! Eikö sattunutkin somasti? Ellikin rakastaa Osmoa, vaikka onkin koettanut näytellä toista.

KUSTAA

Ja Osmo Elliä. Sormus on liivin taskussa sillä pojalla myös. Kaikki ostimme samasta juutalaisliikkeestä ennen lähtöämme ja Osmo sanoi vielä, 'että muista sie, äijä, vain antaa oikeaa kultaa, sillä sormus tulee sellaiselle tytölle, joita ei ole maailmassa monta'.

(*Inga ja Arvo, Elli ja Osmo palaavat onnellisen näköisinä, tytöillä sormukset sormessa.*)

ARVO

(*Kumartaen leikkisästi.*) Saanko esitellä morsiameni, neiti Inga Rintalan.

ELLI

(*Kuten Arvokin.*) Ja minä sulhaseni jumaluusopin ylioppilas, nykyään joukkueenjohtaja Hänen majesteettinsa Preussin kuninkaan jääkäripataljoonassa kaksikymmentäseitsemän, Osmo Rintalan. (*Iloista naurua ja onnitte-luja.*)

INGA

Ihmeellinen päivä! En tahdo jaksaa uskoa tätä todeksi. Tämähän on kuin satua!

KUSTAA

Sadultapa tämä minustakin tuntuu. Eilen märkinä kuin uittomiehet, nälkä suolissa ja myrkkyy mielessä, ja tänään onnellisia sulhasia!

ARVO

(*Kääntyen Osmon puoleen, lyöden asennon; virka-äänellä.*) Herra joukkueenjohtaja! Ilmoitan kuuliAISIMMIN: Saapuvilla kolme onnellista kihlaparia Noitaniityllä Korpijoen pitäjässä valmiina vihollista vastaan ottamaan.

OSMO

(*On hypännyt pystyyn; käsi lakin reunassa.*) Kiitän ilmoituksesta ja käsken komennuskunnan kohottamaan (*Kustaa hypäten pystyyn, tekee asennon.*) kolminkertaisen eläköönhuudon uskolliselle lemmelle. Eläköön!

KAIKKI

Eläköön! Eläköön!! Eläköön!!! (*Yleistä naurua ja ilakointia.*)

ELLI

Ja nyt kahvipannu jälleen tulelle! (*Asettaa pannun tulelle.*) Ja sitten otamme käsityömme esille ja näytämme pojille. Inga, mene sinä hakemaan.

INGA

(*Istuen Arvon vieressä kädet tämän sylissä.*) En minä, mene sinä, Alli.

ALLI

(*Istuen Kustaan vieressä kädet tämän sylissä.*) En minä, mene sinä, Elli.

ELLI

Voi meitä rakkauden hullaannuttamia! Menkäämme kaikki! (*Hyppäävät pystyyn ja kävelevät ladolle, kädet toistensa vyötäisillä.*)

INGA

Pojat saavat hakea sen. Se mies, joka löytää! (*Pojat sukeltavat ladon ovesta sisään. Kuuluu heinien kahinaa ja iloista naurua. Hetken päästä pistää ladon ovesta käsivarsi, heiluttaen suurta valkoista liinaa, jolla näkyy monenvärisiä kirjauksia.*)

ARVO

Inga, Inga, tässä on! Voitto on minun! (*Ladosta kuuluu iloista telmimistä.*)

KUSTAA

(*Hyppää ladosta pitkiä heinänkorsia hiuksissa; tempaa Allia vyötäisiltä.*) Voitto on meidän kaikkien!

ARVO

(*Kömpii ladosta ulos.*) Osmo, heitäpäs eväslaukut ja mauserit tänne. On parasta, että kaikki on käsillä. Olemehan vihollismaassa, niin surkeaa kuin se onkin.

KUSTAA

(*Pyörittäen Allia ympäri.*) Vihollismaassa, vihollis-

maan tytärten vankeina! (*Arvo ottaa reput ja mauserit vastaan kantaen ne tulen ääreen.*)

OSMO

(*On tullut ladosta ja seurannut toisia nuotion ääreen.*)
Tähän lyökäämme leiri, leiri lempeän Amorin!

ARVO

(*On hakenut pitkän seipään, johon parasta aikaa kiinnittää seinäverhoa lipuksi.*) Ja leirin keskelle Amorin lippu, uskollisen lemmen monikirjava vaatel!

KUSTAA

(*Ripustaa mausereita männyn oksaan.*) Ja sodan jumalan aseet rakkauden leirin ulkopuolelle, vaikka tarpeeksi lähelle, jos sattuisi vihollinen konstaapeli Kokkareen hahmossa näille main. (*Istuvat nuotion ympärille.*)

OSMO

Niin — Kokkare. Onko mies vielä yhtä uskollinen ryssäin käytyri kuin ennenkin?

ELLI

Samanlainen — kenties vieläkin pahempi. Oli tässä tuonnottainkin uhannut, että jos hän vain tapaa yhdenkin jääkärin, niin heti ampuu, olipa tämä sitten vaikka oman kylän poikia.

ARVO

Taitaa jäädä Kokkare-paralta ampumatta.

OSMO

Mutta asiasta toiseen. Miten jaksavat kotona? En ole pitkiin aikoihin saanut minkäänlaisia sanomia.

INGA

Isä vanhus hoitelee virkaansa, pannen toimeen kuvernöörin laittomia vangitsemismääräyksiä. — Mutta ras-
kaalta se näyttää hänestäkin tuntuvan. Äiti suree sinun

kohtaloasi. — Isän läsnäollessa ei sinusta koskaan puhuta sanaakaan.

ELLI

Aivan niinkuin meilläkin. Äidin kanssa keskustelemme Kustaasta, jolle isä ei voi antaa anteeksi Saksaan menoa. Sitä hän erikoisesti kummeksii, että Osmo, papiksi aikova, on liittynyt isänmaan petturien joukkoon.

OSMO

Kurjat isät, joiden pojat kiertävät vainottuina kuin metsänpedot — vapauden kalliin asian tähden. (*Kuin havahtuen.*) Isä olisi varmasti ensimmäinen minut vangitsemaan?

INGA

Sitä en sentään usko, mutta pahaan pulaan saattaisit hänet, jos kotiin ilmestyisit.

KUSTAA

Kurjat isät! Todellakin! Sanoitpa paikalleen, Osmo. Minunkin isäni, pappi ja sielunpaimen, on sortajan uskolinen palvelija. — Ja ennen pappi Matatias vanhan Testamentin aikana, tempasi miekkansa ja asettuen vapausliikkeen etunenään, karkoitti syyrialaiset sortajat. Elli, sano terveisiä isälle, että tutkisi Makkabealaisten kirjoja. Ne ovat terveellistä luettavaa näinä surullisina aikoina.

ARVO

Mutta — ovatpa pojat mukana, vaikka isät palvelevatkin vanhoja jumalia. Ja tytöt ovat myös. Uusi polvi on entistä parempi. (*Osoittaa lipuksi nostettua seinäverhoa.*) Ja tuossa liehuu lippumme, vapauden viiri! Mitäpä siis huolehdimme, tulevaisuus on meidän!

OSMO

Ja luetut ovat hetket, jotka orjuus vielä tässä maassa omiksensa laskee.

ALLI

(*Kaataen kahvia kuppeihin.*) Niinhän mekin toivomme, tytöt?

INGA JA ELLI

(*Yhteen ääneen.*) Niin toivomme!

KUSTAA

Koittaa vielä se päivä, jolloin laskee Suomen rantaan laiva täynnä viheriätkkisiä jääkäreitä, ja silloin leikki alkaa!

ELLI

Ja silloin isämmekin muuttavat mielensä, kun näkevät vapauden aamun. He tunnustavat erehdyksensä ja pyytävät anteeksi lapsiltaan.

ALLI

Niin uskon minäkin, sillä he ovat pohjaltaan rehellisiä miehiä. Heillä on nyt vain toinen vakaumus.

INGA

Kurja vakaumus, mutta sille emme mitään mahda. (*Juovat kahvia. Hetkinen vaitioloa.*)

KUSTAA

(*Kuin omissa mietteissään.*) Siis kotiin ei voikaan mennä.

ELLI

Ei vielä, Kustaa, mutta tulee kai sekin aika vielä.

OSMO

Ja minä kun olin kuvitellut, miten ihanaa olisi taas kulkea tuttua lehtikujaa ja hiipiä äidin luo puutarhaan.

INGA

Niin — äiti olisi varmaankin tullut sanomattoman iloiseksi.

ARVO

Ja minä olin toivonut päästä taputtelemaan meidän vanhaa Ruskoa.

ALLI

Niin — sinä, Arvo, olet aina ollutkin niin eläinrakas.

(*Viittaa oikealle, josta kuuluu lehmänkellojen kalahtelua.*)
Tunnetko tuttuja tuolla?

ARVO

(*Nousten seisomaan.*) No, donnerwetter...! Siellähän on Tiistikki, Marja ja Omena... ja Mansikki! Tuo jukuripää vasikka vain on jälkeinpäin tullut.

ALLI

Arvaapa, mikä sen nimi on?

ARVO

Mahdotonta arvata. Se on tietysti sinun keksintöjäsi.

ELLI

Se on — Hindenburg.

ARVO

(*Innostuen.*) Pojat, lähdetäänpä tervehtimään sotamarsalkka Hindenburgia! Siellähän märehtii meidän kaikkien karja. (*Pojat poistuvat oikealle.*)

INGA

(*Kahvikupit sylissä; huokaa.*) Kolme onnellista morsianta!

ELLI

Onnellista ja — onnetonta.

ALLI

Niin — sulhomme lähtevät taas. Ja tuntemattomia kohtaloita kohden.

INGA

Mutta meidän rakkautemme seuraa heitä.

ALLI

Niin seuraa. Mutta sittenkin pelkään. Kustaa on sellainen huimapää.

ELLI

Huimapäitä he ovat kaikki. (*Katselee oikealle.*) Katso-

kaapa, siellä taputtelevat pojat lehmiä. Karja on noussut ylös ja Hindenburg seisoo kovin tuumailevan näköisenä. Hän ei nähtävästi tunne jääkäreitä.

(Oikealta kuuluu iloinen hihkaisu: »Eläköön Hindenburg!»)

INGA

Katsokaapa, kuinka Hindenburg juoksee pitkin ahoa häntä suorana ja puistelee päätään! Ha- ha- haa!

(Tytöt nauravat.)

ALLI

(Katslee sormustaan.) Mutta kuulkaahan, meillä on jokaisella kimmeltävä sormus sormessa, jotavastoin sulhoillamme ei ole mitään. (Innostuen.) Me laitamme heille vitsasormukset!

ELLI

Sen teemme! (Menevät lepikköön ja taittelevat varpuja. Hetken hiljaisuutta, jolloin ei kuulu muuta kuin lehmänkelon kalahtelua.)

INGA

(Palaa, hento varpu kädessä.) Vitsasormus on yhtä laillinen kuin kultasormuskin. Olen kuullut, että vitsasormuksella on vihittykin.

ALLI

Kihloihin ainakin menty.

(Pojat palaavat.)

ARVO

(Nauraa.) Olipa se koko jukuripää!

OSMO

Oli totisesti! Niin mulkoili kuin tarkastava kenraali. (Nauravat.)

ELLI

(On saanut sormuksen valmiiksi; kääntyen Osmon puoleen ja pujottaen veikeästi sormuksen hänen sormeensa.) Tässä on minun sormukseni. Se pitää yhtä hyvin kuin kulta.

OSMO

(Suudellen Elliä poskelle.) Kiitos, Elli! Parhaimpana aarteenani säilytän tätä.

ALLI

(Kustaan puoleen kääntyen laulaa, säestäen lauluaan ruumiin liikkeillä, jokaisen värssyn viidennen säkeen aikana pyörien keveästi ympäri ja pitäen vitsasormusta korkealla oikean käden hyppysissä.)

Oot kultakahleisiin
mun, armas, kietonut.
Ma koivukahleisiin
sun aion kietoa.
kotikoivu-, kotikoivukahleisiin
sun aion kietoa!

Oot kultakahleisiin
mun, armas, kietonut.
Ma koivukahleisiin
sun aion kietoa.
Solkikoivu-, solkikoivukahleisiin
sun aion kietoa!

Oot kultakahleisiin
mun, armas, kietonut.
Ma koivukahleisiin
sun aion kietoa.
Mahlakoivu-, mahlakoivukahleisiin
sun aion kietoa!

Oot kultakahleisiin
mun, armas, kietonut
Ma koivukahleisiin
sun aion kietoa
visakoivu-, visakoivukahleisiin
sun aion kietoa!

(Lentää Kustaan kaulaan nauraen kyyneleet silmissä. Sitten vakavammin.) Kas, tässä, Kustaa, ota! *(Pujottaa sormuksen Kustaan sormeen.)*

KUSTAA

(*Liikutettuna.*) Sinä metsänneito, sinä keijukainen!

ARVO

Metsänneitoja ovat morsiamemme. (*Osoittaa sormustaan, jonka Inga on Allin laulaessa hänelle antanut.*) Kahleissa olen minäkin!

KUSTAA

(*Innostuen.*) Kihloissa olevia miehiä ja niin uljaat morsiamet! Hei, pojat! Tämän ihmeellisen päivän kunniaksi pistämme tanssiksi tällä aurinkoisella niityllä. Lau-lamme »On jääkäri retkillään»...

(*Kukin ottaa parinsa ja tanssi alkaa, poikien laulaessa »Kulkurin valssin» sävelellä:*

On jääkäri retkillään vaaroissa vain,
hänet saavuttaa surmakin voi.
Ilo-luontonsa sentään on matkassa ain',
Sotatorvi jos millonka soi.
On mielessään silloinkin kulta,
hält' terveiset tuulonen toi.
Ja keskellä tykkeinkin tulta
sua muistaa hän, tyttönen, oi!

On jääkärin retkillä riemunsa ain',
hän kohdata kullankin voi.
Ah, sykkäilee syömensä onnesta vain,
kun suudelman armas jo soi.
Mut mieless' on silloinkin turma,
sen terveiset tuulonen toi,
Ja vielä, kun saavuttaa surma,
sua muistaa hän, tyttönen, oi!

(*Jälkimmäisen värsyn aikana on poliisi Kokkara hiipinyt läheisyyteen vasemmalta ja, tunnettuaan jääkärit, jäänyt seuraamaan heidän puuhiaan pensaan takaa.*)

KUSTAA

(*Innostuksissaan.*) Tämä päivä on suurenmoinen!

Kolme vainottua jääkäriä kohtaa mielitiettynsä metsäisellä niityllä ja vaarallisen retkensä unohtaen jäävät huvittelemaan ja tanssimaan, aivan kuin ei maailmassa löytyisikään yhtään vihamiestä. Mutta — (*Huomaa poliisin.*) kukas tuolla pensaan takana kykkii?

OSMO

(*On myös huomannut poliisin.*) Otetaanpas, pojat, selvää! (*Lähtevät kolmisin harppaamaan pensaikkaa kohti. Poliisi yrittää pakoona, mutta Kustaa saa hänet kiinni. Syn-tyy hetken kestävä tuima kamppailu, jonka aikana poliisi ampuu Osmoa käsivarteen. Tämä lyhyistyy maahan. Siir-tyvät tapellen keski-alalle, jolloin tytöt peljästyksestä kirkuen juoksevat sinne tänne.*)

ARVO

Väännä siltä ase pois!

KUSTAA

(*Vääntäen poliisilta aseensa kädestä.*) Kokkare, sinä kirottu mies! Tiedätkös, mitä teit?

POLIISI

(*Tempaa puukon vyöltään; hampaidensa välistä.*) Isänmaan petturit!

ARVO

(*On siepannut mauserinsa.*) Kädet ylös, taikka minä ammun!

POLIISI

(*On huomannut mauseripistoolin.*) Älä ammu! Saatan minä heittää tämän pois. (*Viskaa puukon pois.*)

KUSTAA

(*On siepannut mauserinsa männyn oksalta.*) Viemme äijän metsään ja teemme selvän! (*Viittaa Arvolle ja hyök- käävät poliisin kimppuun, joka terhakasti rimpuilee vastaan.*)

POLIISI

(*Hätääntyen.*) Tappaa ei saa!

INGA

(*Rukoillen.*) Pojat, älkää tehkö sitä... isäimme tähden!

KUSTAA

(*Rynnistellen poliisin kanssa; raivoissaan.*) Isäimme tähden juuri!

ALLI

Arvo, hillitse Kustaata! Kustaa, rakkaudemme tähden! (*Juoksee hillitsemään poikia.*) Tule, Inga, tule!

INGA

(*On tarttunut Arvoa kaulasta.*) Arvo, rakkaudemme tähden! Ei murhaa!

ARVO

(*Tempoen irtipäästäkseen.*) Onko hän säästänyt meitä? Hänhän murhasi Osmon!

POLIISI

(*jonka kädet Kustaan on onnistunut sitoa.*) Tappaa ei saa!

OSMO

Pojat, hillitkää itsenne! Minulla ei ole mitään hätää.

ELLI

(*joka on koettanut Osmoa auttaa; itkien.*) Käsivarsi poikki!

OSMO

Ei ole poikki. Lihashaava vain. (*Samassa pääsee poliisi karkuun. Kustaa yrittää hänen peräänsä, mutta kun Alli riippuu hänen kaulassaan, ei hän pitkälle pääse.*)

ARVO

(*Irroittautuen Ingan syleilystä.*) Se meni, hylky, ja rysille sanaa viemään! (*Katselee raivokkaasti ympärilleen.*) Hei, pojat, nyt on lähdettävä! Pian ovat ryssät täällä!

ELLI

(*Itkien.*) Mutta mitenkä Osmo voi lähteä, joka on haavoittunut?

OSMO

(*Käsi siteessä.*) Kyllä minä kykenen. Auta minua vain pystyyn. (*Elli auttaa.*)

KUSTAA

(*Irroittautuen Allin syleilystä.*) Lähdekö on tai tässä tulee kuumat paikat. Hei, tytöt, leiriä purkamaan ja sitten jokainen omalle suunnalleen! (*Leiriä ruvetaan purkamaan suurella kiireellä. Pojat sitovat rensselit selkäänsä ja mauserit vyöllensä. Tytöt kokoilevat tavaroitaan. Elli auttaa Osmolla rensseliä selkään. Etäältä kuuluu pari laukausta.*)

KUSTAA

Siellä ne pirut tulevat. (*Ojentaa kätensä Allille.*) Jää hyvästi, Alli! Jumala siunatkoon sinua! (*Sulkee Allin syliinsä.*)

ALLI

(*Itkien.*) Voi, Kustaa, jos ne saavuttavat teidät.

KUSTAA

Kas ei! Metsien suojassa me kyllä puolustaudumme. (*Huutaa.*) Kiiruhtakaa!

ARVO

(*Hyvästellen Inga.*) Hyvästi, Inga, sinun jääkärisi lähtee. (*Sulkee Ingan syliinsä.*)

INGA

(*Itkien.*) Voi, Arvo, Arvo! Minä kuolen, jos sinä kaadut.

ARVO

Elämä ja kuolema ovat Jumalan kädessä. — Osmo, oletko valmis?

OSMO

Valmis olen. (*Hyvästelee Elliä.*) Elli, morsiameni, jää hyvästi! (*Sulkee Ellin syliinsä.*) Hyvästi tytöt! Terveisiä kotiin!

KUSTAA

Hyvästi, tytöt!

ARVO

Hyvästi, tytöt! Meidän täytyy nyt mennä.

(Lähtevät nopeasti oikealle.)

TYTÖT

(Silmiään pyyhkien ja vuoroin nenäliinojaan heilutellen.) Hyvästi... hyvästi! *(Vasemmalta kuuluu kaukaista huutoa: 'Hohooi!')* Tytöt tähystelevät peljästyneinä sinnepäin. Oikealta kajahtaa jääkärien laulu: »On jääkäri retkillään vaaroissa vain.» Ensimmäisen värsyn perästä syöksähtää näyttämölle poliisi, huitoen ja viittoen vasemmalle: »Tänne päin!» Jääkärit aloittavat toisen värsyn, joka kuuluu jo heikommin, mutta silti kyllin selvästi.)

ELLI

(Huutaen oikealle.) Pojat, olkaa varuillanne!

KUSTAAAN ÄÄNI

(Oikealta, kaukaa.) Huoleti olkaa! *(Laulu katkeaa ja kuuluu jääkärien yhteislaukaus, jolloin poliisi säikähtäen juoksee vasemmalle huutaen: 'Hei, maltsii, tänne päin!')* Kuuluu jääkärien laulu: '... on mielessä silloinkin turma, sen terveiset tuulonen toi' j. n. e. Tytöt juoksevat oikealle. Näyttämö hetkeksi tyhjänä, kunnes yhtäkkiä vasemmalta syöksyy puolikymmentä ryssää näyttämön yli oikealle, poliisi etunenässä.)

Esirippu.

Lauluja „Paimentyttöön.”

L. Madetoja.

I.

Jus met-tä perhonen silk-ki-sii-pi, kun
 lat-raan kukkasan^o lennähtää. Jus mettä poika, mi
 luokse hiipii, muut kainot kauniisti ilman jää.

Samalla sävelmällä: »Ois helppo matkustaa ...»

II.

Oi tullos ihku-maan, oi tullos, tyttö oi! Neft
 jahti-torvi, torvi soi ja metsä raikuu vaan:
 Rattaraa, rattaraa! Rattaraa, rattaraa!
 Sina, tyttö, rakastaa tää uljas metsämies.

III.

Oot kulta-kahlei-siin mun, armas, kietonut.

Ma koivu-kahlei-siin sun sion kieto-a

Kotikoivu-koti-koivu-kahleisiin sun sion kietoa.

NÄYTELMÄKIRJASTOMME

sisältää seuraavat tähän asti ilmestyneet numerot:

1. *Paimentytöt*. 1-näyt. jääkäriaih. näytelmä. Arvi Järventaus. (7 h.) 6: 50.
2. *Pärttylin yö*. 2-näytöks. laul. ja tanss. sek. näytelmä, Hemmo Kallio (19 h.) 3: —. Sälv. Otto Kotilainen.
3. *Suuntalan Iisakin kaupunkimatka*. 2-n. huvin. Frans Viitonen (6 h.) 4: —.
4. *Nuori orja*. 1-näyt. historiallinen kuvitelma. Antti Tiittanen (5 h.) 5:—.
5. *Riita ja rakkaus*. 1-näyt. huvin., S. Salamaa (2 h.) 6: 50.
6. *Kipinä*. 1-näyt. komedia. Edouard Pailleron (3 h.) 2: —.
7. *Hopeahääpäivänä*. 1-näyt. huvinäyt., S. Salamaa. (4 h.) 7: 50.
8. *Radorakkautta*. 1-näyt. pilailu, S. Salamaa. (2 h.) 5: 50.
10. *Vesiparantolassa*. 1-näyt. huvin., S. Salamaa. (5 h.) 8: —.
12. *Virkistysmatka*. 3-näyt. pila. N. Vuoritsalo (10 h.) 10: —.
13. *Perintö*. 1-näyt. pila. N. Vuoritsalo (3 h.) 6: —.
14. *Julian suudelma*. 1-näyt. pila. N. Vuoritsalo (4 h.) 3: 75.
16. *Suutarin mökillä*. 2-näyt. kansann., Emil Perttilä (8 h.) 6: —.
17. Nuotit näytelmään *Seikkailu jalkamatkalla*. Sälv. Otto Kotilainen. 10: —.
18. *Seitsemän veljestä*. 5 kuv. huvinäyt., kirj. Aleksis Kivi—Hemmo Kallio (20 h.) 15: —.
19. *Taistelu ja voitto*. 1-näyt. huvinäyt., Barrière (4 h.) 2: —.
22. *Protesti*. 1-näyt. ilveily. Emil Perttilä (7 h.) 1: 50.
23. *Kankurit*. 5-näyt. näytelmä, kirj. Gerhard Hauptmann, suom. Kaarle Halme (10 h.) 1: 75.
26. *Charleyn tati*. 3-näyt. huvin., Brandon Thomas (11 h.) 12: —.
27. *Tehtaan tyttö*. 3-näyt. näytelmä. Jalmari Järviö (10 h.) 7: —.
29. *Tiede ennen kaikkea*. 1-näyt. ilveily, Emil Perttilä (6 h.) 1: 50.
30. *Hiukan sekava juttu*. 2-n. ilveily, N. Vuoritsalo (2 h.) 2: —.
32. *Lasi teetä*. 1-näyt. huvin. Ch. Nutter—J. Derley (5h.) 1: 50.

33. *Eläviä kuvia*. 3-näyt. ilveily, kirj. G. Blumenthal ja G. Kadelburg (10 h.) 10: —.
34. *Hämäräseura*. 1-näyt. huvinäyt., Otto Roquette (9 h.) 1: 50.
35. *Kun pitäjään tuli uusi pappi*. 1-näyt. pila, Ossi Johansson (8 h.) 1:50.
36. *Savon sydämessä*. 3-näyt. huvin., Matti Wuori (10 h.) 10: —.
37. *Kun piikat ovat lakossa*. 3-n. ilveily. Martti Wuori (6 h.) 9: —.
38. *Sherlock Holmes*. 4-näytöks. salapoliisikomedia. Ferdinand Bonn (26 h.) 3:50.
39. *Luutnantti täysihoitolaisena*. 1-näyt. huvin., Henrik Hertz (5 h.) 1:50.
44. *Taudin houreessa*. 3-näyt. ilveily, Emil Perttilä (8 h.) 1:25.
45. *Kosinta*. 1-näyt. pila. Anton Tshehow (3 h.) 3: 75.
47. *Kaksi kirjailijaa*. 1-näyt. huvinäyt., kirj. Arthur Schnitzler. Suom. Kasimir Leino (3 h.) 1:50.
48. *Viimeiset naamiot*. 1-näyt. näytelmä, kirj. Arthur Schnitzler. Suom. Kasimir Leino. (6 h.) 1:50.
50. *Kenraali von Döbeln*. 4-näyt. kuvaelmasarja Vänrikki Stoolin tarinain muk. (9 h.) 1: 25.
51. *Pappilan tuvassa*. 1-näyt. huvinäyt., Martti Wuori (6 h.) 1: 50.
52. *Lumimyrskyssä*. 1-näyt. näytelmä. Eero Alpi (6 h.) 3: —.
53. *Lukon takana*. 2-kuv., mukaili Kaarlo Haukanpää (11 h.) 2: —.
54. *Eno Vanja*. 4-näyt. kuvaus maalaiselämästä, Anton Tshehow. (9 h.) 2: 50.
56. *Kallen kosinta*. 1-näyt. pila. Nuutti Vuoritsalo. (3 h.) 3: 25.
57. *Ihmeellinen asia*. 1-näyt. näytelmä. Yrjö Veijola (5 h.) 2: —.
61. *Onnen pyörteissä*. 1-näyt. huvinäyt., J. Mannerman (9 h.) 2. 50.
62. *Maisteri perikato*. 1-näyt. pila, Nuutti Vuoritsalo (3 h.) 2: —.
63. *Kalevalakuvaelmia ynnä lausuntarunoja*. Iivo Härkönen 2: —.
66. *Naapurit*. 1-näyt. pila, kirj. August Blanche. Suomeksi mukailut Eero Alpi (2 h.) 1: 20.
67. *Miten avioiippa saadaan*. 1-n. pila. Kaarlo Kytömaa. (8 h.) 1: 80.
69. *Maan parhaat*. 4-näyt. huvin., Eino Leino. (16 h.) 3: —.
70. *Ilotulitus*. 3-näyt. näytelmä. Eino Leino (5 h.) 3: —.
73. *Junula ja Tanula*. 3-näyt. laulunäytelmä, kirj. Gustaf af Geijerstam. Muk. suom. Kaarle Halme (8 h.) 12: —.
74. *Jaakopin uni*. 1-näyt. satiiri. Kaarle Halme (8 h.) 2: —.
75. *Kalevala näyttämöllä*, sov. Eino Leino. I—III 9: —.
77. *Nuori laulaja y. m. Kalevala-kuvaelmia*, Iivo Härkönen. 1: 50.

78. *Kalevala näyttämöllä*, sov. Eino Leino. I sarja 3: 50.
79. *Kalevala näyttämöllä*, sov. Eino Leino, II sarja 3: 50.
80. *Kalevala näyttämöllä*, sov. Eino Leino, III sarja 3: 50.
82. *Metsästysretki*, tuokiokuvia. Jalmari Hahl (5 h.) 1: 20.
85. *Ryöstö*. 4-näyt. näyt., Martti Wuori (16 h.) 3: 50.
87. *Multa-aatelia. III: Maisteri Pöllönkorpi*. 3-näyt. huvinäyt. Kaarle Halme (8 h.) 3: 20.
89. *Suuntalan häät*. 1-näyt. näyt. F. Viitanen (10 h.) 6: 50.
90. *Juhannustulilla*. Laulunsek. kans. pila, Larin Kyösti (9 h.) 3: 50.
91. *Täti Malviina*. 1-näytöks. pila, Nuutti Vuoritsalo (4 h.) 6: —.
92. *Viini*. Kuvaus Unkarin kansan elämästä, Gardonyi Geza. Suom. N. E. W. (19 h.) 3: —.
94. *Kahden kesken*, Ludvig Fulda. 1-näyt. huvin. (5 h.) 1: 50.
95. *Maailman paras mamma*. 1-näyt. huvinäyt., S. Salamaa. (3 h.), 6: 50.
96. *Kaunis myllärinleski*. 1-näyt. huvinäyt., S. Salamaa. (6 h.) 10: 50.
97. *Veri on vettä sakeampi*. 2-n. näyt., Martti Wuori. (6 h.) 2: 50.
98. *Hiekkaa silmiin*. 2-näyt. huvinäyt., Labiche. Sov. Eino Mela. (10 h.) 1: 80.
99. *Salapoliisi*. 1-näyt. pila. G. Fischer-Ohman, muk. suom. Simo Saarenpää. (10 h.) 1: 50.
101. *Turhaa touhua*. 1-näyt. pila. Suomeksi mukaili Simo Saarenpää. (4 h.) 1: 50.
102. *Suuntalat käräjissä*. 1-n. huvin., Frans Viitanen (8 h.) 3: 25.
103. *Vuoristokansaa*. 1-näyt. murhenäyt., Karl Schönherr. Suom. Jalmari Lahdensuo. (11 h.) 1: 50.
104. *Multa-aatelia IV: Kirkkopatruuna*. 3-näyt. huvinäyt., kirj. Kaarle Halme. (3 h.) 3: 20.
105. *Huonetoverit*. 1-näyt. pila, kirj. Louis Arbertus, suomeksi mukaili Simo Saarenpää (8 h.) 1: 50.
106. *Naiskysymys*. 1-näyt. pila. Josef Siener. Suomeksi mukaili Lauri Suonperä. (7 h.) 1: 50.
107. *Kaksintaistelu*. 3-näyt. näyt. Kaarle Halme. (8 h.) 1: 80.
108. *Palvelusväkeä*. 1-näyt. huvinäyt. R. Benedixin mukaan suomeksi suunnitteli Lauri Suonperä. (7 h.) 2: —.
109. *Häväistys*. 3-näyt. näyt., kirj. Kaarle Halme. (6 h.) 3: 20.
110. *Korpi nukkuu*. 1-näyt. näyt., Kaarle Halme. (8 h.) 1: 80.
111. *Korpi herää*. 1-näyt. näyt., Kaarle Halme (6 h.) 1: 80.
112. *Korpi nousee*. 1-näyt. näyt., Kaarle Halme. (7 h.) 1: 80.

113. *Korpi liikkuu*. 1-näyt. näyt., Kaarlo Halme. (7 h.) 1: 80.
114. *Onnellinen aviomies*, 3-näyt. näyt., C. A. Görnerin mukaan suomeksi sovittanut Lauri Suonperä (7 h.) 10: —.
115. *Riemujuhla*. 1-näyt, huvinäytelmä. Kirj. Anton Tshehow, suom. Reino Silvanto (4 h.) 1: 30.
116. *Kaksi morsianta*. 1-näyt. pila. Sommitteli Kaarlo Hemmo (9 h.) 3: —.
117. *Isän nenä*. 1-näyt. pila. Kaus'in ja Niedt'in mukaan suomeksi sovitti Väinö Marjamaa. (7 h.) 1: 50.
118. *Tirisen kosinta*. 1-näyt. pila. Pasi Jääskeläinen. (2 h.) 3: 50.
120. *Umpisolmu* eli Asarias Pölläsen avioliitto. 3-näyt. huvinäyt. kirj. Martti Wuori. (7 h.) 12: —.
122. *Isännät ja emännät*. 3-näyt. kansannäytelmä, Hanna Hämeen-niemi. (11 h.) 8: —.
123. *Suuntalat sovussa*. 1-n. kans. n., Frans Viitanen (12 h.) 6: —.
124. *Joonas Julppilan lankeemus*, 2-näyt. huvinäyt., Frans. A. Kotkanpää. (15 h.) 1: 50.
125. *Luonnon lapsia*. 4-n. huvinäyt. Maiju Lassila. (16 h.) 10: —.
126. *Nuori mylläri*. 4-näyt. huvinäyt. Maiju Lassila. (19 h.) 10: —.
129. *Kaarle XII*. 5-kuv. näytelmä. August Strindberg. Suom. Kaarle Halme. (18 h.) 2: 50.
131. *Lapveden meteli*. 5-näyt. hist. näyt. (6 kuv.) Martti Wuori. (24 h.) 2: 75.
132. *Vallanperillinen*. 5-näyt. murhenäyt. (11 kuv.) Martti Wuori. (32 h.) 2: 50.
133. *Nahkapoikia* eli Ylpeys sen teki. 4-näyt. laulunsekainen kansannäyt. Martti Wuori. (16 h.) 2: 50. *Emil Kaupin* säveltämät nuotit. 5: —.
134. *Hyvät todistukset*. 3-n. huvinäyt. Suomeksi sovittanut Simo Saarenpää. (11 h.) 2: 50.
135. *Annikin kosijat*. 2-n. huvinäyt., Arvo Virvonen. (7 h.) 6: —.
136. *Valtaset*. 3-näytöksinen näyt., kirj. Arvid Järnefelt (8 h.) 2: 25.
137. *Vanhan-Suuntalan sähkövalo*. 1-näyt. huvin. Frans Viitanen. (6 h.) 3: 25.
138. *Laivan kannella*. 2-näyt. laulunäytelmä. Pasi Jääskeläinen. (11 h.) 10: —. Nuotit säveltänyt Emil Kauppi. 6: —.
139. *Vihtahousu*. 3-näyt. huvinäyt., Eduard Wilde, suom. Hilma Rantanen-Pylkkänen (6 h.) 10: —.
140. *Nappiriita*. 1-näyt. huvin., mukaill. kirj. Bruno N. (5 h.) 2: —.
142. *Nuottamiehiä*. 2-näyt. näyt., Kaarlo Raula. (8 h.) 3: —.

143. *Hirviherrat*. 3-näyt. huvin., Kl. U. Suomela. (11 h.) 10: —.
144. *Juhani Herttua*. 5-näyt. näyt., Jalmari Hahl (28 h.) 3: 50.
145. *Voipula*. 1-näyt. huvin., Vilho Malinen. (12 h.) 3: 25.
146. *Valoon, vapauteen*. 2-kuv. n., Eino I. Parmanen. (9 h.) 2: 50.
147. *Saaristolaisia*. 1-näyt. huvin. Kyösti Somero. (6 h.) 7: 50.
150. *Vaasan poikia*. 1-näyt. laulunäytelmä. Sävellykset Conrad Greven ja Aarne Sihvon y. m. (7 h.) 2: 50.
151. *Ne jääkärit*. Kaksinäyt. pila. Kerttu Kaskimaa. (7 h.) 2: 50.
152. *Opettajan emännöitsijä*. 1-n. pila, Heikki Jartti. (4 h.) 2: 75.
153. *Toppakahvia*. 1-näyt. huvin. Pasi Jääskeläinen. (5 h.) 3: 50.
154. *Uusi pirtti*. 4-näyt. näytelmä. Arvi Järventaus. (18 h.) 4: 50.
155. *Uudet Lotat*. 3-näyt. huvin. Kerttu Kaskimaa. (12 h.) 5: —.
156. *Kesäleskiä*. 2-näyt. huvin. Kerttu Kaskimaa. (8 h.) 5: —.
157. *Uhrijuhla*. 2-näyt. muinaissuomal. näyt. Kerttu Kaskimaa. (13 h.) 5: —.
158. *Maahengen voima*. 1-n. kansannäyt. J. Kurikka. (8 h.) 4: 50.
159. *Voiton päivä*. 1-näyt. hist. kuv. Kyösti Wilkuna. (10 h.) 4: —.
160. *Vala*. 1-näyt. hist. kuvaelma. Kyösti Wilkuna. (14 h.) 3: —.
161. *Kotiin*. 1-näyt. hist. näyt. Kyösti Wilkuna. (6 h.) 4: 50.
162. *Aamun miehiä*. Hist. kuvaelma. Kyösti Wilkuna. (4 h.) 4: —.
163. *Abrahamin koettelemus*. Kaksinäyt. huvinäyt. Eemeli Jaakkola. (6 h.) 7: —.
164. *Perintöjä jakamassa*. 3-n. huvin. Otto Tuulos (11 h.) 10: —.
165. *Nillo Skalm*. 5-n. murhen. Kyösti Wilkuna. (14 h.) 20: —.
166. *Anna Hallman*. 3-n. perhekuv. Kyösti Wilkuna. (5 h.) 15: —.
167. *Karjalaa vapauttamassa*. 2-näyt. näytelmä vapaussodasta. Ville Akkanen. (10 h.) 7: —.
168. *Suuntalan Iisakin hopeahäät*. 1-näyt. huvinäyt. Frans Viitanen (7 h.) 7: —.
169. *Hallin Janne*. 3-näyt. näytelmä. (10 h.) 12: —.
170. *Emännätön talo*. 1-näyt. kansann., Elli Alatalo (6 h.) 7: 50.

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KIRJA

HELSINKI.

Iltamien toimeenpanijat

saavat arvokkaita numeroita ohjelmiinsa käyttämällä apunaan seuraavia teoksia:

KANSANTANHUJA

Valikoima »Suomalaisesta kisapirtistä.»

Toim. *Anni Collan*. 12: —

SUOMEN KANSAN PUKUJA

Toimittanut *Th. Schvindt*. I. Karjala. Tekstissä kuvitus pukujen leikkuuta ja ompelua varten sekä 21 värikuvaa. Hinta 4:75

SUOMALAISIA KANSALLISTANSSEJA

Neliäänisesti pianolle. Toimittanut *Suomal. Kansantanssin Ystävät*. Hinta 5: —

KANSANLAULUJA ETELÄ-POHJANMAALTA

Sekak. sov. *Heikki Klemetti*. I. 2:75

Saadaan kaikista kirjakaupoista, maaseutuasiamiehiltä ja suoraan meiltä

KUSTANNUSOSAKEYHTIÖ KIRJA
HELSINKI

KOTIMAISTA KAUNOKIRJALLISUUTTA

Suomen kansan eläinkirja. *Osmo Iisalon* kansamme eläintarina-ainehiston pohjalla kirjoittama *todellinen eläinromaani*, täynnä Metsolan, Ahtolan ja Ilmolan väen lystillisiä seikkailuja. Muodostaa omalaatuisensa *kulttuureepoksen*. Nid. 28: —, koruk. 38: —. »Harvoin tapaa niin luonnonraikasta ja humoristista kirjaa kuin tämä verraton teos.»

Kolme miestä matkalla. Kertomus Juhanin, Tuomaan ja Simeonin pikaretkestä pyramideille. Kirj. *Osmo Iisalo*. Harvinaisen hauska ja runsaasti kuvitettu kertomus kolmen suomalaisen seikkailurikkaasta matkasta Balkanin halki Konstantinopoliin, sieltä Egyptiin ja sieltä Italian ja Ranskan kautta takaisin. Nid. 40: —, sid. 50: —. Saanut aivan erinomaiset arvostelut ja laajan lukijakunnan. Vain pieni osa painoksesta enää jäljellä.

Tulitikkuja lainaamassa. Kirjoittanut *Maiju Lassila*. Tekijän elämäkerralla varustanut maisteri *Eino Railo*. Kuvittanut ja somistanut taiteilija *Oki Räisänen*. Kuuluu humoristisen kansankuvauksemme klassillisiin teoksiin, jota ei voi sivuuttaa se, joka vähänkään tahtoo tuntea uudem-paa kirjallisuuttamme. Korukansiin sidottuna 75: —.

Kun pöksy vaan pitävä ja muut Salo puole jaarituksi. Uuden kirjailijan *Etti Joutsenen* hullunkurisia, todella humoristisia, kuuluisain »raumalaisten» rinnalle kohoavia murrekertomuksia, joiden arvo on epäämätön. Sisältää m.m. aivan verratonta esitys-ohjelmistoa iltamiin. Hinta 15: —.

Ristilukki. **Rakkauskertomus.** *Arvi Järventauksen*, tunnetun ja suositun kirjailijan uusi teos, herkkä ja tunteellinen tutkielma nuoren lemmen syttymisestä ja sammumisesta elämän hiljaiseksi resignatsiooniksi. Runollinen kirja, joka herättää kaihoa ja menneitä muistoja. Hinta nid. 28: —, sid. 38: —.

Kaukainen onni. Kertomus etsijän ikävästä. Kirjoittanut *Arvi Järventaus*. Harvinaisen hienolla tyyli-
taidolla ja tunnelmallisuudella sommiteltu kertomus ihmisen ikuisesta ikävästä ja pyrkimyksestä sitä onnea kohti, jota halataan ja aavistetaan, mutta joka on aina kaukana. Hinta nid. 20: —, sid. 28: —.

KUSTANNUSOSAKE YHTIÖ KIRJA · HELSINKI

Hinta 6:50